

El Dr. Miguel Angel Zapata, de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona, guanya el premi a la millor comunicació al XVIIIè Congrés de la Societat Espanyola de Retina i Vitri

Per un treball pioner sobre el control dels "nevus coroïdeos"

Dr. Zapata: "Cal concienciar la població de fer-se revisions periòdiques del fons de l'ull per detectar melanomes ja que normalment no donen cap símptoma"

El Dr. Miguel Angel Zapata, amb l'Optomap de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona

El Dr. Miguel Angel Zapata, de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona, ha estat guardonat amb el premi a la millor comunicació presentada al XVIII Congrés Anual de la Societat Espanyola de Retina i Vitri (SERV), celebrat a Sevilla, pel treball de recerca: "Estudi comparatiu entre Retinografia, Autofluorescència i Reflectància vermella en pacients amb Nevus coroïdeo, explorats mitjançant Retinògraf de camp ampli".

"Es tracta d'un treball pioner sobre el control dels nevus coroïdeos, afirma el Dr. Zapata, "que són les pigues que es poden donar a la retina". Segons l'especialista en retina i diabetis ocular de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona: "és important controlar-les perquè de vegades podem degenerar en tumors malignes (melanomes), igual que les pigues de la pell". Segons el Dr. Zapata: "La novetat que aportem és en el control fotogràfic amb l'aparell "Optomap" i l'aplicació de filtres que faciliten el control de les lesions".

El Dr. Zapata, que ha dirigit aquest estudi en el que també han participat la Dra. Teresa Teixidor de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona i l'especialista Mahmoud Leila, destaca que el més important en aquest camp "És concienciar la població de fer-se revisions periòdiques del fons de l'ull per detectar aquestes lesions ja que normalment no donen cap símptoma".

El XVIII Congrés Anual de la Societat Espanyola de Retina i Vitri (SERV) es va celebrar a Sevilla els passats dies 7 i 8 de març i va comptar amb l'assistència de més de 1.000 experts en oftalmologia procedents dels Estats Units, Egipte, França, Itàlia i l'Estat espanyol. Els congressistes van debatre sobre els últims avenços en la lluita contra les malalties de la retina, com degeneració macular associada a l'edat (DMAE), i diabetis o la miopia, entre d'altres, "que corren el risc de patir prop de 5 milions d'espanyols", segons que es va assegurar al congrés.

La trobada va servir per posar de manifest que a l'Estat espanyol més d'un milió de persones pateixen retinopatia diabètica, la causa més freqüent de ceguesa entre adults amb edats compreses entre els 20 i 75 anys. Al voltant de 680.000 persones a Espanya pateixen DMAE i tres milions tenen factors de predisposició a la malaltia. La freqüència de la miopia simple a Espanya afecta entre el 20 i 30 per cent de la població segons l'edat, mentre que unes 900.000 persones pateixen miopia magna, el que suposa entre el dos i el tres per cent de la població.

Una de les conclusions del congrés és que es tracta de malalties amb un elevat potencial de creixement en els països desenvolupats i un dels principals reptes a què s'enfronten els especialistes: "Per això, la prevenció i detecció precoç resulten determinants per millorar la qualitat de vida dels pacients", es va destacar. Igualment es va subratllar que les investigacions realitzades per la Societat Espanyola de Retina

i Vitri ofereixen la possibilitat d'afrontar aquesta situació amb més garanties d'èxit, gràcies a la innovació tecnològica que posa les bases de la medicina del futur.

Al congrés, la Societat Espanyola de Retina i Vitri va presentar les conclusions de les investigacions realitzades en una triple vessant: l'espectacular avenç en el diagnòstic per la imatge, les teràpies intravítrees, que permeten administrar els tractaments directament en el globus ocular, evitant la toxicitat general d'aquests medicaments i els tumors intraoculars .

L'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona, pioner a Catalunya i a l'Estat

L'Institut d'Oftalmologia de Clínica Girona va adquirir l'Optomap de darrera generació amb autofluorescència de camp ampli l'any 2.011. Va ser aleshores el primer aparell d'aquestes característiques que es posava en funcionament a Catalunya i a l'Estat. Amb aquesta nova tecnologia els especialistes poden diagnosticar de manera precoç qualsevol malaltia o anomalia ocular, que amb les exploracions convencionals eren més difícils de detectar i requerien, en molts casos, altres proves complementàries. Entre les avantatges d'aquest mètode de diagnosi, a més de la precisió, la major resolució i la possibilitat de realitzar autofluorescència retiniana, figura el fet que és indolor i no invasiu pel pacient. L'Institut d'Oftalmologia de Clínica Girona ja comptava amb un Optomap sense autofluorescència des del 2.008, que també va ser el primer en entrar en funcionament a Girona.

L'Optomap és un retinògraf de camp ampli, capaç d'obtenir imatges retinianes d'alta qualitat tant de retina central com perifèrica. Segons el Dr. Miguel Angel Zapata, especialista en retina i diabetis ocular de l'Institut d'Oftalmologia Clínica Girona: "La autofluorescència és capaç de valorar l'estat metabòlic, és a dir l'activitat, d'un dels teixits més importants de l'ull, l'epiteli pigmentari de la retina. Això ens permet observar zones retinianes amb molt poca activitat (normalment atrofiques o amb mort cel·lular) i zones on hi ha una activitat augmentada que pot causar un dany futur a la retina. Aquesta prova no només ens mostra una imatge de la retina sinó que a més ens permet estudiar el seu estat funcional".

El Dr. Zapata explica la diferència científica d'aquest nou aparell, respecte de les versions anteriors, i que està justament en l'autofluorescència: "L'autofluorescència (AF) és una propietat intrínseca de certes molècules (anomenades fluoròfors) que es caracteritzen per l'emissió transitòria de llum quan són estimulades per una font exògena d'una longitud d'ona més curta (més energètica). L'AF del fons d'ull permet obtenir informació sobre una única capa, l'epiteli pigmentari de la retina (EPR) on es localitza el fluoròfor dominant, la lipofucsina, representant el seu estat metabòlic. Quan s'estimula la lipofucsina amb una llum blava de 488 nm, es produeix una fluorescència de color groc característic d'una longitud d'ona al voltant dels 500 nm. D'aquesta manera, l'AF ofereix informació d'una manera no invasiva sobre la integritat de l'EPR i contribueix al coneixement de la fisiopatologia de diverses patologies retinianes, entre les quals destaca la degeneració macular associada a l'edat (DMAE)".

Un mètode de diagnosi eficaç i no invasiu

Es tracta doncs d'un mètode de diagnosi precoç molt eficaç i no invasiu, per la qual cosa no tenen complicacions ni inconvenients per al pacient. Des del punt de vista clínic l'Optomap és una eina ideal per a diverses patologies, ja que facilita el diagnòstic, millora el control evolutiu i permet mostrar imatges comprensibles al pacient per fer-li entendre la seva malaltia. Facilita l'estudi de lesions en retina central, però sobretot en retina perifèrica en casos de: Diabetis ocular, despreniment de retina, tumors intraoculars i malalties vasculars retinianes.

La combinació amb la autofluorescència retiniana, tant central com perifèrica, assegura el diagnòstic i permet el control evolutiu en casos de: Degeneració macular associada a l'edat, retinosi pigmentària, distròfies maculars, com a malaltia de Stargard, distròfies en patró, distròfia de Best, distròfies vitel·lina de l'adult, lesions pigmentades de la retina (nevus retinal), dipòsits sub-retinianes centrals i perifèrics (druses) i coriorretinopatia serosa central.